

How Is Adolescents' Social Identity Formed within the Family Context? Explaining the Role of Family Cohesion, Rumination, and Attachment Styles

Azade Abooei^{1*}, Atena Momayezi², Zahra Safari³

1. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Humanities, Science and Arts University, Yazd, Iran (**Corresponding Author**); a.abooei@tea.sau.ac.ir
2. M.A in Family Counseling, Science and Arts University, Yazd, Iran; atenamomayezi@gmail.com
3. PhD Candidate in Psychology, Science and Arts University, Yazd, Iran; s.zahra.s1996@gmail.com

Original Article

Abstract

Background and Aim: Adolescents' social identity is formed within a dynamic interplay with family structure and cohesion, a context where communication patterns, emotional support, and belonging foster identity development. Within this process, rumination and attachment styles—as psychosocial constructs—shape how adolescents navigate developmental challenges and consolidate their identity across familial and social spheres.

Data and Method: This study utilized a descriptive-correlational design that employed path analysis. The statistical population comprised adolescents aged 12–18 years from Yazd in 2023, with 307 participants selected through cluster sampling. Participants completed the Identity Styles Questionnaire, Family Cohesion Scale, Attachment Styles Scale, and the Rumination Questionnaire. The data were analyzed using bivariate and multivariate analysis.

Findings: Secure attachment style significantly predicted normative and informational identity styles. Avoidant attachment directly affected informational identity style, while ambivalent attachment impacted both normative and informational identity styles. Rumination had no significant direct effect. Family cohesion mediated the relationships of secure/ambivalent attachment and rumination with identity styles, but not the link between avoidant attachment and identity styles.

Conclusion: The findings indicate that the interaction among family cohesion, rumination, and attachment styles plays a meaningful role in the formation of adolescents' social identity. Results suggest family cohesion acts as a type of social capital, strengthening adolescents' identity across social contexts through increased access to emotional support, relational resources, and opportunities for social participation.

Keywords: Adolescents, Attachment styles, Family cohesion, Identity styles, Rumination.

Key Message: Family cohesion is a key mediator in adolescent identity development. Findings of this study can inform family-centered social policies, school-family partnerships, and youth engagement initiatives. The proposed model can also guide mental health professionals in designing interventions that foster positive identity, strengthen family bonds, and reduce maladaptive attachment and rumination.

Received: 12 November 2024

Accepted: 11 March 2025

Citation: Abooei, A., Momayezi, A., & Safari, Z. (2025). How is adolescents' social identity formed within the family context? Explaining the role of family cohesion, rumination, and attachment styles. *Journal of Social Continuity and Change*, 4, 1182. <https://www.doi.org/10.22034/JSCC.2026.22383.1182>

Extended Abstract

Introduction

Identity formation is a central developmental task during the critical period of adolescence, and the quality of this process is pivotal for psychological well-being and social adjustment. Identity development unfolds across multiple social contexts, with the family being the most influential and enduring environment. Through familial interactions, adolescents develop emotional security, relational schemas, and self-perceptions that guide their identity construction. Attachment theory posits that early parent-child relationships shape internal working models, which in turn guide emotional regulation and interpersonal functioning. Secure attachment is generally associated with adaptive identity exploration and commitment, whereas insecure attachment is linked to emotional difficulties and identity confusion. Rumination, a maladaptive pattern of repetitive negative thinking, is closely linked to insecure attachment and can impede coherent identity development. Within this context, family cohesion—defined as emotional closeness and supportive communication—may play a crucial role in fostering adaptive identity formation. Cohesive family environments may enhance psychological security and mitigate maladaptive cognitive processes, thereby facilitating healthier identity development. Accordingly, this study examined the predictive role of family cohesion on adolescent identity styles. It also investigated the mediating effect of family cohesion on the relationships between attachment styles, rumination, and identity styles. Specifically, we aimed to determine: (1) the direct effects of attachment styles and rumination on adolescent identity styles, and (2) whether family cohesion functions as a mediating variable in these relationships.

Methods and Data

This study utilized a descriptive-correlational design with structural equation modeling (SEM). The statistical population consisted of adolescents aged 12 to 18 years living in Yazd City during the 2022–2023 academic year. A multi-stage cluster sampling method was used to select 307 participants.

Data were collected using four standardized instruments: Berzonsky's Identity Style Inventory (1989), which assesses informational, normative, diffuse-avoidant identity styles, and commitment; the Family Cohesion Questionnaire (adapted from Olson's et al., 1985 Circumplex Model by Samani & Razavieh, 2007). The Ruminative Responses Scale (Nolen-Hoeksema and Morrow, 1991), measuring brooding and depressive rumination; and finally Simpson's Attachment Style Questionnaire (1990), which assesses secure, avoidant, and ambivalent attachment styles.

All instruments demonstrated acceptable reliability. Data were analyzed using Pearson correlation and path analysis within an SEM framework after confirming assumptions of normality.

Findings

Preliminary analyses confirmed that all variables exhibited acceptable skewness and kurtosis (within ± 2), justifying the use of SEM. The demographic characteristics of the sample, including a relatively balanced gender distribution and an age range of 12 to 18 years, further support the adequacy of the sample for the purposes of the study. Correlation analyses revealed significant positive associations between family cohesion and secure attachment, commitment, and both informational and normative identity styles. Conversely, family cohesion was negatively correlated with avoidant and ambivalent attachment, rumination, and a diffuse-avoidant identity style. This pattern of associations suggests that higher levels of family cohesion are linked to more adaptive psychological and identity-related outcomes in adolescents.

Path analysis results indicated that secure attachment significantly predicted both normative and informational identity styles. Avoidant attachment was negatively associated with an informational style, while ambivalent attachment was linked to both. While rumination showed no direct effect on identity styles, path analysis confirmed that family cohesion significantly mediated the relationships between attachment styles (secure and ambivalent) and rumination on identity outcomes. No mediating effect was observed for avoidant attachment.

Conclusion & Discussion

This study's findings highlight the pivotal role of family cohesion in adolescent identity development. Family cohesion acts as a protective factor, mitigating the adverse effects of insecure attachment and rumination while promoting adaptive identity styles. Adolescents from cohesive families are more likely to experience healthier identity development. Therefore, interventions aimed at strengthening family cohesion and fostering secure attachments—such as in counseling, educational programs, and mental health policy—are recommended to support adolescent psychological well-being and identity formation.

Ethical Considerations

Compliance with Ethical Guidelines

All ethical principles were strictly adhered to throughout the research process. Participant information was kept strictly confidential. Furthermore, all participants were given the right to withdraw from the study at any stage.

Acknowledgments

This article is derived from a master's thesis in the field of Family Counseling conducted at the Faculty of Humanities, University of Science and Art of Yazd. The authors would like to express their sincere appreciation to the thesis reviewers. The researchers also gratefully acknowledge the cooperation of all adolescents and participants who contributed to the present study.

Funding

No financial support was received from any governmental or non-governmental organizations for this research.

Authors' Contributions

All authors contributed to the design, execution, and writing of all sections of this research.

Conflicts of Interest

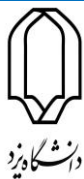
The authors declared no conflict of interest.

Author's ORCID:

Azade Abooei: <https://orcid.org/0000-0001-9069-041x>

Atena Momayezi: <https://orcid.org/0009-0001-4497-5841>

Zahra Safari: <https://orcid.org/0000-0002-9921-8506>

هویت اجتماعی نوجوانان در بستر خانواده چگونه شکل می گیرد؟: تبیین نقش انسجام خانواده، نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی

آزاده ابویی^{۱*}، آتنا ممیزی^۲، زهرا صفری^۳

*- استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران (نویسنده مسئول): a.abooei@tea.sau.ac.ir

۲- دانش‌آموخته کارشناسی‌ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران: atenamomayezi@gmail.com

۳- دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران: s.zahra.s1996@gmail.com

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: هویت اجتماعی نوجوانان در پیوندی پویا با ساختار و انسجام خانواده شکل می‌گیرد؛ جایی که الگوهای ارتباطی، حمایت عاطفی و تجربه تعلق، زمینه‌ساز فرایندهای هویتیابی می‌شوند. در این میان، نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی به‌عنوان سازه‌های روانی-اجتماعی، بر نحوه مواجهه نوجوان با چالش‌های رشد و تثبیت موقعیت هویتی او در میدان روابط خانوادگی و در سطح اجتماعی اثرگذارند.

روش و داده‌ها: این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی به روش تحلیل مسیر بود. جامعه آماری شامل نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر یزد در سال ۱۴۰۲ بود که تعداد ۳۰۷ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های سبک‌های دلبستگی، انسجام خانواده، سبک‌های دلبستگی و نشخوار فکری پاسخ دادند. داده‌ها با روش‌های همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر تحلیل شد.

یافته‌ها: در این پژوهش سبک دلبستگی ایمن بر سبک‌های هویت‌هنجاری و هویت اطلاعاتی، اثر معنی‌داری داشت. همچنین تأثیر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر سبک هویت اطلاعاتی و تأثیر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر سبک‌های هویتی‌هنجاری و اطلاعاتی معنی‌دار بود. تأثیر مستقیم نشخوار فکری بر سبک‌های هویت، معنی‌دار نبود. اثر میانجی انسجام خانواده در رابطه بین سبک‌های دلبستگی ایمن و دوسوگرا و نشخوار فکری با سبک‌های هویت، معنی‌دار بود ولی اثر میانجی انسجام خانواده در رابطه بین سبک دلبستگی اجتنابی با سبک‌های هویت، معنی‌دار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس یافته‌ها، تعامل میان انسجام خانواده، نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی، نقش معناداری در شکل‌گیری هویت اجتماعی نوجوانان دارد. نتایج مؤید آن است که انسجام خانواده می‌تواند به‌منزله نوعی "سرمایه اجتماعی" عمل کرده و از طریق گسترش دسترسی نوجوان به حمایت‌های عاطفی، منابع ارتباطی و الگوهای مشارکت اجتماعی، جایگاه هویتی او را در میدان‌های مختلف اجتماعی تقویت کند.

واژگان کلیدی: انسجام خانواده، سبک‌های دلبستگی، سبک‌های هویت، نشخوار فکری، نوجوانان.

پیام اصلی: این پژوهش نشان می‌دهد که انسجام خانواده به‌عنوان یک عامل میانجی در شکل‌گیری هویت نوجوانان عمل می‌کند. کاربری نتایج پژوهش در سطح سیاست‌گذاری اجتماعی می‌تواند به طراحی برنامه‌های حمایتی خانواده‌محور، تقویت پیوند مدرسه-خانواده و ارتقای فرصت‌های مشارکت اجتماعی نوجوانان در جامعه کمک کند. همچنین، مدل پیشنهادی پژوهش حاضر می‌تواند به روان‌شناسان، مددکاران اجتماعی و مشاوران خانواده در طراحی مداخلات پیشگیرانه و توانمندساز برای ارتقای هویت مثبت، تقویت انسجام خانوادگی و کاهش سبک‌های دلبستگی آسیب‌زا و الگوهای نشخوار فکری در نوجوانان کمک کند.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۲۲

ارجاع: ابویی، آزاده؛ ممیزی، آتنا؛ و صفری، زهرا. (۱۴۰۴). هویت اجتماعی نوجوانان در بستر خانواده چگونه شکل می‌گیرد؟: تبیین نقش انسجام خانواده، نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی، تداوم و تغییر اجتماعی، ۴، ۱۱۸۲. <https://doi.org/10.22034/JSCC.2026.22383.1182>

مقدمه و بیان مسأله

نوجوانی دوره بروز تغییراتی مهم در ابعاد گوناگون جسمی و شناختی، عاطفی و اجتماعی است به همین جهت از مهم‌ترین مراحل رشد به شمار می‌آید. از آنجا که این دوره به‌عنوان زمانی برای جستجوی استقلال، خودمختاری و تجربه رفتارهای متنوع و مخاطره‌آمیز است بسیاری از نوجوانان بحران‌های روحی، مشکلات ارتباطی با خانواده و اطرافیان و رفتارهای پرخطری را تجربه می‌کنند (Sebre & Miltuze, 2021). در واقع انتقال موفقیت‌آمیز از مرحله کودکی به دوره نوجوانی به تغییر در مفهوم خویشتن‌نیازی اساسی دارد؛ از این‌رو شکل‌گیری اشکال مختلف هویت از مهم‌ترین مسوولیت‌های روان‌شناختی سنین نوجوانی به حساب می‌آید (Jia & Krettenauer, 2017).

نوجوان که بیش از هر زمان دیگر تحت فشارهای محیطی گوناگون قرار دارد درصدد تعیین هویت خود و ایجاد تعادل و هماهنگی بین خواسته‌ها و امیال و کشش‌های متضاد خود است؛ به نحوی که در این دوره بحران هویت بر سازمان روانی فرد غالب می‌شود، زیرا نوجوان تشنه هویت خویش است، به جست‌وجوی ارزش‌های گوناگون و گاه متضاد می‌پردازد و آن‌ها را ارزشیابی می‌کند و در نهایت، اساسی از هویت برای وی ایجاد می‌شود (Berzonsky & Kuk, 2022). بنابراین نظر به آنکه پایه و اساس شخصیت بزرگسالی از این دوره که آغاز هویت‌یابی و شخصیت‌بخشی به «هویت و خود» فرد است، شکل می‌گیرد (Sugimura, 2020). دستیابی به هویت یکی از مهم‌ترین فاکتورهایی است که در دوره نوجوانی باید مورد بررسی قرار گیرد. به اعتقاد جیمز مارسیا^۱ (۱۹۶۶) هویت، ساختاری درونی، پویا و خودسازمان‌دهنده است که از تعامل نگرش‌ها، انگیزه‌ها، توانایی‌ها، باورها و تجارب گذشته فرد شکل می‌گیرد. مارسیا با در نظر گرفتن دو مؤلفه اساسی «کشف هویت» و «تعهد»، چهار وضعیت هویتی را مطرح می‌کند: هویت کسب‌شده که در آن هر دو مؤلفه در سطح بالایی قرار دارند؛ هویت تعلیقی که با کشف هویت بالا و تعهد پایین مشخص می‌شود؛ هویت زودرس (یا مبضوط) که در آن تعهد بالا و کشف هویت پایین است؛ و در نهایت هویت پراکنده که در آن هر دو مؤلفه کشف هویت و تعهد در سطح پایینی قرار دارند (Camia, Motiani & Waters, 2022).

از جمله مسائلی که نوجوانان در این دوره با آن ممکن است مواجه شوند نشخوار فکری^۲ می‌باشد. نشخوار فکری به فرایند شناختی اطلاق می‌شود که در آن فرد به‌طور مکرر و منفعلانه بر معنا، علل و پیامدهای هیجانات منفی تمرکز می‌کند که عمدتاً گرایش به گذشته دارند، ناکارآمد هستند و به لحاظ محتوا بیشتر به عوامل فشارزای زندگی فرد متمرکز هستند (Gu, Ma & Xia, 2020). در واقع، شامل افکاری است که به‌طور پایان‌ناپذیری مرور شده و به ناامیدی آینده و ارزیابی‌های منفی درباره خود دامن می‌زنند و از طرفی بر خلق اثر داشته و انگیزش را تحت تاثیر قرار می‌دهند. فردی که دچار نشخوار ذهنی است، افکارش درباره موضوع منفی افزایش یافته و درباره وقایع گذشته، مشغله‌های ذهنی جاری و درباره آینده، احساس بدبینانه دارد (Dondanville et al., 2022). نتایج مطالعات مختلف حاکی از آن است که نشخوار فکری در دوره نوجوانی باعث سردرگمی هویت، افسردگی، اضطراب و مشکل در تنظیم هیجان می‌شود. از ویژگی‌های اصلی مرتبط با نشخوار فکری می‌توان به عاطفه منفی و علائم افسردگی، تفکر جهت‌دار منفی، حل مسأله ضعیف، انگیزش

¹ James Marcia

² Rumination

آسیب‌دیده و بازداری رفتارهای سودمند، تمرکز آسیب‌دیده، استرس افزایش‌یافته، روابط اجتماعی آسیب‌دیده و سازگاری هیجانی مختل اشاره کرد (Young & Dietrich, 2015).

در واقع نشخوار فکری، یعنی چرخیدن مداوم افکار منفی و نگران‌کننده در ذهن، تأثیر قابل‌توجهی بر شکل‌گیری سبک هویتی نوجوانان دارد. این فرایند شناختی منفی می‌تواند باعث شود نوجوانان به جای تمرکز بر کشف و توسعه هویت خود، درگیر ارزیابی منفی از گذشته و آینده شوند. نشخوار فکری اغلب به احساسات منفی مانند اضطراب، افسردگی و ناامیدی منجر می‌شود که می‌تواند مانع از ایجاد یک حس قوی از خود و انتخاب‌های آگاهانه در مورد آینده شود. در نتیجه، نوجوانانی که به‌طور مزمن به نشخوار فکری می‌پردازند، ممکن است در شکل‌گیری یک هویت پایدار و مثبت با دشواری مواجه شوند و سبک‌های هویتی نامشخص یا اجتنابی را اتخاذ کنند (Dondanville et al., 2022).

همان‌طور که اشاره شد، نشخوار فکری و سبک‌های هویتی^۱ نوجوانان به شدت با یکدیگر در ارتباط هستند. اما این ارتباط تنها به همین جا ختم نمی‌شود. یکی دیگر از عوامل کلیدی که در شکل‌گیری هویت نوجوانان نقش ایفا می‌کند، سبک دلبستگی^۲ آن‌ها است (Bortz et al, 2019). بالبی (۱۹۷۹) در نظریه دلبستگی بر این نکته تأکید داشت که ارتباط اولیه کودک - والد، سبک دلبستگی فرد را شکل می‌دهد و بر دیدگاه فرد درباره خود، دیگران و روش سازماندهی ارتباطات میان‌فردی تأثیر می‌گذارد. این پیوند اولیه در سال‌های اولیه زندگی شکل می‌گیرد و الگوهایی از تعاملات اجتماعی را ایجاد می‌کند که تا بزرگسالی ادامه می‌یابد. براساس نظریه دلبستگی، کیفیت این پیوند اولیه بر نحوه‌ای که افراد در روابط بعدی خود عمل و به دیگران نزدیک می‌شوند، تأثیر بسزایی دارد. سبک‌های دلبستگی بر اساس کیفیتی که نوزاد در پیوند با مراقب اولیه تجربه می‌کند، به انواع مختلفی تقسیم‌بندی می‌شوند (Arrazola, & Merkies, 2020). سه سبک دلبستگی اصلی شامل: کودکانی که به مراقب اولیه خود اطمینان و احساس امنیت می‌کنند، سبک دلبستگی ایمن را توسعه می‌دهند. این کودکان معمولاً کنجکاو، مستقل و قادر به ایجاد روابط نزدیک و صمیمی با دیگران هستند. از طرفی کودکانی که در پیوند با مراقب اولیه خود احساس ناامنی و اضطراب می‌کنند، سبک دلبستگی ناایمن اضطرابی را توسعه می‌دهند؛ به‌نحوی که این کودکان اغلب به دیگران وابسته هستند، از جدایی هراس دارند و به دنبال تأیید و اطمینان از سوی دیگران هستند. همچنین کودکانی که به مراقب اولیه خود بی‌اعتماد هستند و از نزدیکی اجتناب می‌کنند، سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی را توسعه می‌دهند. این کودکان معمولاً مستقل به نظر می‌رسند؛ اما در واقع از روابط صمیمانه اجتناب می‌کنند و به دیگران اعتماد ندارند (Arrazola, & Merkies, 2020).

در واقع سبک‌های دلبستگی به‌عنوان الگوهایی درونی شده، بر نحوه تعامل نوجوانان با دنیای اطراف و به ویژه با دیگران تأثیر می‌گذارند. نوجوانانی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، ممکن است در ایجاد روابط سالم با دوستان و همسالان خود با مشکل مواجه شوند و به همین دلیل به دنبال تأیید و پذیرش از طریق گروه‌های همسالان باشند. این امر می‌تواند منجر به رفتارهای پرخطر و تصمیم‌گیری‌های نادرست شود. از طرف دیگر، سبک دلبستگی ناایمن می‌تواند به تقویت نشخوار فکری منجر شود. نوجوانانی که احساس ناامنی و بی‌اعتمادی می‌کنند، ممکن است به‌طور مداوم به گذشته فکر کنند و از آینده بترسند. آن‌ها ممکن است به دنبال دلایل

¹ Identity style

² Attachment style

شکست‌های خود در روابط گذشته باشند و به همین دلیل از ایجاد روابط جدید اجتناب کنند. در نهایت، سبک دلبستگی می‌تواند بر شکل‌گیری هویت نوجوان تأثیر بگذارد. نوجوانانی که سبک دلبستگی ایمن دارند، معمولاً دارای حس قوی از خود هستند و به دنبال کشف و توسعه هویت خود هستند. در مقابل، نوجوانانی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، ممکن است در شکل‌گیری هویت خود با مشکل مواجه شوند و به دنبال الگوهای بیرونی برای تعریف خود باشند (Walsh, & Zadurian, 2023). سبک دلبستگی اولیه می‌تواند بر نحوه تفکر، احساس و رفتار نوجوان در روابط اجتماعی تأثیر بگذارد و در نتیجه بر شکل‌گیری هویت او نیز مؤثر باشد. نوجوانانی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، ممکن است بیشتر مستعد نشخوار فکری باشند و در نتیجه در شکل‌گیری یک هویت پایدار و مثبت با مشکل مواجه شوند (هاشمی، ابویی و سعیدمنش، ۱۴۰۰).

همان‌طور که در بخش‌های پیشین بررسی کردیم، سبک‌های دلبستگی و نشخوار فکری به‌طور قابل‌توجهی بر شکل‌گیری هویت نوجوانان تأثیر می‌گذارند. اما این تأثیر تنها به عوامل فردی محدود نمی‌شود. یکی دیگر از عوامل کلیدی که در این فرآیند نقش ایفا می‌کند، انسجام خانواده^۱ است. به نحوی که انسجام خانواده می‌تواند به‌عنوان یک متغیر میانجی، ارتباط بین سبک‌های دلبستگی، نشخوار فکری و هویت نوجوانان را تبیین کند (Daniels & Bryan, 2021). انسجام خانواده به میزان نزدیکی، همبستگی و هماهنگی اعضای خانواده با یکدیگر اشاره دارد. این انسجام شامل الگوهای ارتباطی، حمایت‌های عاطفی، اشتراک ارزش‌ها و اهداف مشترک است. خانواده‌هایی که انسجام بالایی دارند، معمولاً محیطی امن، حمایتی و پیش‌بینی‌پذیر را برای اعضای خود فراهم می‌کنند. در مقابل، خانواده‌هایی که انسجام پایینی دارند، اغلب با تنش، اختلاف نظر و بی‌ثباتی روبرو هستند (Fosco & Lydon- Staley, 2020).

به‌طور کلی همان‌طور که اشاره شد انسجام خانواده به‌عنوان یک عامل کلیدی در شکل‌گیری هویت نوجوانان عمل می‌کند. این عامل قادر است تا به‌عنوان یک متغیر میانجی، ارتباط پیچیده‌ای بین سبک‌های دلبستگی، نشخوار فکری و هویت نوجوان برقرار کند. خانواده‌هایی که انسجام بالایی دارند، محیطی امن، حمایتی و پیش‌بینی‌پذیر را فراهم می‌کنند که در آن نوجوانان می‌توانند به‌صورت سالم و مطمئن هویت خود را کشف کنند. در این محیط، نوجوانان معمولاً سبک دلبستگی ایمن‌تری داشته، کمتر به نشخوار فکری می‌پردازند و در نتیجه هویت پایداری را تجربه می‌کنند. در مقابل، خانواده‌هایی که انسجام پایینی دارند، اغلب با تنش، اختلاف نظر و بی‌ثباتی روبرو هستند. این محیط نامطلوب می‌تواند به ایجاد سبک‌های دلبستگی ناایمن، افزایش نشخوار فکری و در نتیجه، مشکلات در شکل‌گیری هویت در نوجوانان منجر شود. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که انسجام خانواده نقش بسیار مهمی در تسهیل یا ممانعت از شکل‌گیری هویت سالم در نوجوانان ایفا می‌کند. مسئله اصلی این پژوهش این است که تا چه اندازه انسجام خانواده می‌تواند به‌عنوان یک عامل پیش‌بینی‌کننده سبک‌های هویت نوجوانان در نظر گرفته شود. به عبارت دیگر، آیا می‌توان با بررسی میزان انسجام خانواده در یک خانواده، سبک هویتی نوجوان را پیش‌بینی کرد؟ همچنین، این پژوهش به دنبال بررسی این سؤال است که آیا انسجام خانواده می‌تواند به‌عنوان یک عامل میانجی، رابطه بین سبک‌های دلبستگی، نشخوار فکری و سبک‌های هویت نوجوانان را تبیین کند؟

¹ Family Cohesion

ادبیات نظری و تجربی پژوهش

در سال‌های اخیر، تحولات فناورانه، گسترش شبکه‌های اجتماعی و تغییر الگوهای تعاملات خانوادگی موجب شده است که فرایند هویت‌یابی نوجوانان بیش از گذشته در تعامل میان سطوح فردی، خانوادگی و اجتماعی شکل بگیرد. تغییر در نقش‌های والدینی، کاهش زمان تعامل چهره‌به‌چهره در خانواده‌ها و مواجهه زود هنگام نوجوانان با منابع متکثر هویتی در فضای مجازی، می‌تواند به تضعیف انسجام خانوادگی، افزایش نشخوار فکری و فعال‌شدن سبک‌های دلبستگی آسیب‌زا منجر شود (هاشمی، ابویی و سعیدمنش، ۱۴۰۰). در چنین شرایطی، خانواده نه تنها کارکرد حمایتی و عاطفی خود را از دست می‌دهد، بلکه ممکن است به منبعی از تنش‌های هویتی و تعارض‌های درون فردی نیز تبدیل شود؛ موضوعی که یافته‌های پژوهش‌های داخلی و خارجی نیز بر آن تأکید دارند و نشان می‌دهد که انسجام خانواده و کیفیت پیوندهای دلبستگی نقش تعیین‌کننده‌ای در سلامت روان و هویت نوجوانان ایفا می‌کنند. یافته‌های پژوهش غلامی و عباس‌زادگان (۱۳۹۹) نشان می‌دهد که هویت‌یابی نوجوانان تحت پوشش نهادهای حمایتی در بستری از برچسب‌خوردگی اجتماعی و پنهان‌سازی هویت شکل می‌گیرد. پنهان‌سازی به‌عنوان راهبردی سازشی، پیامدهایی مانند کاهش عزت‌نفس، محدودشدن مشارکت اجتماعی و اضطراب رابطه‌ای به‌همراه دارد و نشان می‌دهد که هویت نوجوانان بر ساخته‌ای اجتماعی-رابطه‌ای است که در تعامل با مدرسه، همسالان و ساختارهای نابرابری بازتنظیم می‌شود و سبک‌های دلبستگی اهمیت قابلیت توجهی داشته است. یافته‌های پژوهش ابویی، توکلی و نشان (۱۴۰۰) حاکی از آن بود که «کفایت اجتماعی» و «پذیرش اجتماعی والدین» با بلوغ اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی نوجوانان رابطه‌ای مثبت و معنادار دارند؛ به‌گونه‌ای که نوجوانانی با سطح بالاتری از بلوغ و مهارت‌های اجتماعی، والدینی با کفایت اجتماعی و پذیرش اجتماعی بیشتر دارند، و این امر با توانایی‌های شناختی، حل مسئله و بازشناسی هیجانی والدین مرتبط است. همچنین تأکید می‌کند که بهبود روابط و تعاملات والدین می‌تواند به ارتقای رشد اجتماعی، مهارت‌های کنشی و سازگاری نوجوانان منجر شود و از این‌رو، کفایت و پذیرش اجتماعی والدین به‌عنوان عوامل پیش‌بین معنادار در تحولات اجتماعی دوره نوجوانی مطرح می‌شوند.

نعمتی، بلند و صیادی (۱۴۰۱) در پژوهشی نشان دادند که مشارکت در شبکه‌های اجتماعی اثر مستقیمی بر نگرانی از تصویر بدن، انسجام خانواده و بحران هویت دارد، به‌گونه‌ای که بحران هویت می‌تواند نگرانی از تصویر بدنی را به‌صورت معناداری پیش‌بینی کند. بیگم موسوی و همکاران (۱۴۰۱) به این نتیجه رسیدند که سخت‌رویی روان‌شناختی با سبک دلبستگی نزدیکی (ایمن) و انسجام خانواده رابطه مثبت و معنادار و با سبک‌های وابستگی (اجتنابی) و اضطرابی (دوسوگرا) و تبعیض جنسیتی ادراک‌شده رابطه منفی و معنادار دارد. صابری و طالبیان شریف (۱۴۰۰) دریافتند که دو متغیر نشخوار فکری و انسجام خانواده قادرند تغییرات مربوط به خویش‌نشدن‌پذیری زنان متقاضی جراحی زیبایی را تبیین کنند.

مارین و شکرلی (۲۰۱۹) در پژوهش خود نشان دادند که نشخوار فکری و خودبازتابی با هویت افراد در ارتباط بودند. موناسیس، و همکاران^۱ (۲۰۱۷) به این نتایج دست یافتند که سبک‌های هویت اطلاعاتی و اجتنابی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده اعتیاد و خطر در افراد بودند در حالی که سبک هویت هنجاری به‌عنوان یک محافظ بود. ویگدرسون^۲ (۲۰۱۷) دریافت که انسجام خانواده بر سلامت روانی و

^۱ Monacis, de Palo, Griffiths & Sinatra

^۲ Wigderson

هویت جوانان اثر مستقیم داشته و پیش‌بینی‌کننده مثبت آن‌ها بود. رواتلال، کلیور و پیلا^۱ (۲۰۱۵) در پژوهشی به این نتایج دست یافتند که دلبستگی نوجوانان با عملکرد خانواده و علائم افسردگی در ارتباط بود.

با توجه به مبانی نظری و ادبیاتی که در فوق مطرح شد امروزه با توجه به گسترش اطلاعات، نوجوانان همانند گذشته نیستند و خیلی سریع‌تر از گذشته دوره نوجوانی را طی می‌کنند و تجارب مختلفی را دوست دارند که کسب کنند. پژوهش‌های پیشین نقش متغیرهای سبک‌های هویت، انسجام خانواده، سبک‌های دلبستگی و نشخوار فکری را به‌صورت جداگانه و یا با متغیرهای مختلف دیگر مورد بررسی قرار داده‌اند. لذا در این پژوهش سعی بر آن شد تا این متغیرها در قالب یک مدل بررسی شوند تا مشخص شود که متغیرهای سبک‌های دلبستگی، نشخوار فکری و انسجام خانواده چه نقشی در سبک‌های هویت نوجوانان دارند.

روش و داده‌های پژوهش

این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی است و به شیوه تحلیل مسیر انجام گرفت که در زمره روش‌های پژوهش کمی از نوع همبستگی محسوب می‌شود. جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله ناحیه یک شهر یزد در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود که تعداد آن‌ها ۶۵۵۶۴ نفر بوده است از بین افراد جامعه، ۳۰۷ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای که از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی است، انتخاب شدند. به این صورت که ابتدا شهر یزد با توجه به موقعیت جغرافیایی به سه قسمت شمال، مرکز و جنوب تقسیم شد. در ادامه از هر منطقه جغرافیایی دو مدرسه (۱ مدرسه دخترانه و ۱ مدرسه پسرانه) انتخاب شد. بر این اساس ۶ مدرسه انتخاب شد و از هر مدرسه تعداد ۵۰ نفر به روش تصادفی به‌عنوان گروه نمونه در نظر گرفته شد. بنابراین با توجه به این توضیحات می‌توان گفت تعداد ۳۰۷ نفر اطمینان لازم را در مورد توان آماری مطلوب و کفایت نمونه‌برداری فراهم می‌کند. این مطالعه دارای کد اخلاق به شماره IR.ACECR.JDM.REC.1402.014 از کمیته اخلاق جهاد دانشگاهی مشهد است. اندازه‌گیری مقیاس‌ها و شاخص‌های مورد تحلیل در پژوهش حاضر با استفاده از ابزارهای زیر صورت گرفت:

۱. پرسشنامه سبک‌های هویت برزونسکی^۲: این ابزار برگرفته از مدل برزونسکی^۳ (۱۹۸۹) در مورد هویت می‌باشد که شامل ۴۰ گویه ۴ بعد اطلاعاتی (۱۱ آیتم)، هنجاری (۹ آیتم)، سردرگم-اجتنابی (۱۰ آیتم) و تعهد (۱۰ آیتم) می‌باشد. ابزار بر روی یک طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای از ۱= کاملاً مخالفم تا ۵= کاملاً موافقم قرار دارد. برزونسکی (۱۹۸۹) روایی محتوایی پرسشنامه را مطلوب گزارش کرد و میزان پایایی این پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس و خرده‌مقیاس‌ها در دامنه ۰/۷۷ تا ۰/۸۳ گزارش کرد. غضنفری (۱۳۸۶) در پژوهش خود این ابزار را رواسازی نموده و ضریب اعتبار را با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای سبک اطلاعاتی ۰/۶۲، هنجاری ۰/۶۶ و سردرگم ۰/۷۳ گزارش شد. در پژوهش حاضر این میزان برای سبک اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم و تعهد ۰/۷۳، ۰/۵۲، ۰/۶۸ و ۰/۵۱ بود.

^۱ Rawatlal, Kliewer & Pillay

^۲ Identity Styles Inventory

^۳ Berzonsky

۲. پرسشنامه انسجام خانواده^۱: این پرسشنامه با اقتباس از مدل ترکیبی السون^۲ (۱۹۸۵) به وسیله سامانی و رضویه (۱۳۸۶) تهیه شده است. این آزمون دارای ۲۸ سؤال است و در مقابل هر گویه طیف لیکرت ۱=کاملاً مخالفم تا ۵=کاملاً موافقم قرار دارد. حداکثر نمره قابل اکتساب در این آزمون ۱۴۰ و حداقل آن ۲۸ می‌باشد. این مقیاس بر اساس ۸ عامل (همبستگی با پدر، مادر، مدت تعامل، مکان، تصمیم‌گیری، ارتباط عاطفی، روابط زناشویی و رابطه والدین با فرزندان) حاکی از کفایت این مقیاس برای ارزیابی همبستگی فرد با والدین بود که ضریب اعتبار این ابزار را برای کل مقیاس به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش شده است و در پژوهش حاضر این میزان ۰/۶۸ بدست آمده است.

۳. پرسشنامه نشخوار فکری: پرسشنامه نشخوار فکری توسط نلن هوکسما^۳ و مارو (۱۹۹۱) برای سنجش نشخوار فکری طراحی و تدوین شده است. دارای ۲۲ گویه می‌باشد که نشخوار فکری را در قالب ۳ مؤلفه بروز دادن، در فکر فرو رفتن و افسردگی مورد سنجش قرار می‌دهد. پرسشنامه بر روی یک طیف لیکرت ۴ گزینه‌ای از هرگز=۱ تا همیشه=۴ قرار دارد. حداقل نمره ۲۲ و حداکثر نمره ۸۸ می‌باشد. آنها میزان روایی پرسشنامه را مناسب گزارش کردند و ضریب پایایی آن را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش کردند. پایایی این پرسشنامه در این پژوهش، ۰/۸۱ به دست آمده است.

۴. پرسشنامه سبک‌های دلبستگی: این پرسشنامه توسط سیمپسون (۱۹۹۰) طراحی شده است. این آزمون شامل ۱۰ جمله در مقیاس لیکرتی است که آزمودنی در پاسخ به هر سؤال باید یکی از گزینه‌های طیف ۵ درجه‌ای (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) را انتخاب کند. از این ۱۰ جمله، ۴ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی ایمن، ۳ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی اجتنابی و ۳ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی دوسوگرایی اضطرابی می‌باشد. سیمپسون به منظور بررسی روایی این پرسشنامه از مقیاس عشق رابین (Simpson & Rholes, 2017) استفاده کرد. همبستگی بین مقیاس عشق رابین (۱۹۷۰) با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرایی اضطرابی به ترتیب ۰/۲۲، ۰/۲۲- و ۰/۱۲- بود. این ابزار در ایران مورد رواسازی قرار گرفت. عطاری، عباسی سرچشمه و مهرابی‌زاده (۱۳۸۵) برای بررسی روایی این آزمون از سه سؤال محقق ساخته استفاده نمودند که همبستگی برای این سه سؤال با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرایی اضطرابی به ترتیب ۰/۵۹، ۰/۵۴ و ۰/۲۴- به دست آمد. همچنین این پژوهشگران میزان آلفای کرونباخ و ضریب تنصیف این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۷۰ و ۰/۶۲ گزارش کردند. در این پژوهش نیز، پایایی دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرایی اضطرابی به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۷۷ و ۰/۷۲ به دست آمده است.

برای توصیف اطلاعات پژوهش از ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، کمترین و بیشترین نمره) و همچنین فرضیه‌ها از طریق ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر آزمون شدند. کلیه تحلیل‌های آماری با کمک نرم‌افزارهای SPSS^{۱۹} و AMOS^{۲۰} تحلیل شد.

^۱ Family Cohesion Questionnaire

^۲ Olson

^۳ Nolen-Hoeksema

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش ۳۰۷ نوجوان شرکت داشتند. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در ادامه ارائه شد. قابل ذکر است که دامنه سنی کلیه نوجوانان شرکت‌کننده در این پژوهش ۱۲ تا ۱۸ سال بود. در ادامه یافته‌های جمعیت‌شناختی مربوط به سن افراد ارائه شده است. بیشترین فراوانی مربوط به نوجوانان سن ۱۴ سال (۷۵ نفر) و کمترین فراوانی مربوط به سن ۱۲ سال (۲۱ نفر) بود. همچنین نتایج نشان داد میانگین و انحراف سن برای کل نمونه $15/34 \pm 1/93$ ، برای دختران $15/36 \pm 1/99$ و برای پسران $15/33 \pm 1/86$ بدست آمد. نتایج حاکی از آن است که از بین افراد شرکت‌کننده در پژوهش تعداد ۱۶۵ نفر دارای جنسیت دختر و ۱۴۲ نفر دارای جنسیت پسر بودند. در ادامه نتایج مربوط به یافته‌های توصیفی ارائه شده است.

در جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد مربوط به متغیرهای پژوهش ارائه شده است. همچنین در دو ستون دیگر جدول نتایج کجی و کشیدگی جهت نرمال بودن داده‌ها آمده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود شاخص‌های کجی و کشیدگی همه متغیرهای پژوهش بین ۲- و ۲+ قرار دارد که بیانگر عدم انحراف بیش‌ازحد توزیع نمرات متغیرها از توزیع نرمال است.

جدول ۱- شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
انسجام خانواده کل	۹۲/۸۲	۱۸/۱۵	۱/۳۱۳	۱/۵۸۶
دلبستگی ایمن	۱۳/۰۸	۳/۰۶	۰/۱۳۷	۰/۰۰۶
دلبستگی اجتنابی	۷/۸۹	۲/۷۳	۰/۲۷۵	۰/۲۷۳
دلبستگی دوسوگرا	۹/۴۵	۲/۹۷	۰/۴۳۴	۰/۵۴۶
بروز دادن	۱۰/۴۲	۳/۷۴	۰/۶۴۵	۰/۲۴۲
در فکر فرو رفتن	۱۱/۲۰	۳/۷۸	۰/۲۷۶	۰/۶۸۸
افسردگی	۲۵/۳۴	۸/۸۹	۰/۵۳۷	۰/۲۹۹
نشخوار فکری کل	۴۶/۹۶	۱۴/۹۹	۰/۴۹۴	۰/۱۹۳
هویت اطلاعاتی	۴۱/۳۸	۵/۵۰	۰/۸۹۹	۱/۴۵۱
هویت هنجاری	۳۲/۷۴	۵/۳۷	۰/۸۷۹	۰/۵۵۹
هویت سردرگم/اجتنابی	۳۲/۷۹	۵/۰۲	۰/۲۱۳	۰/۳۲۶
تعهد	۳۶/۹۸	۶/۴۶	۰/۲۳۴	۰/۶۷۰

همانگونه که در جدول ۲ مشاهده می‌شود سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا، بروز دادن، در فکر فرو رفتن، افسردگی و هویت سردرگم با انسجام خانواده رابطه منفی و معنی‌دار و دلبستگی ایمن، تعهد، هویت اطلاعاتی و هنجاری با انسجام خانواده رابطه مثبت و معنی‌داری داشتند.

جدول ۲- ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

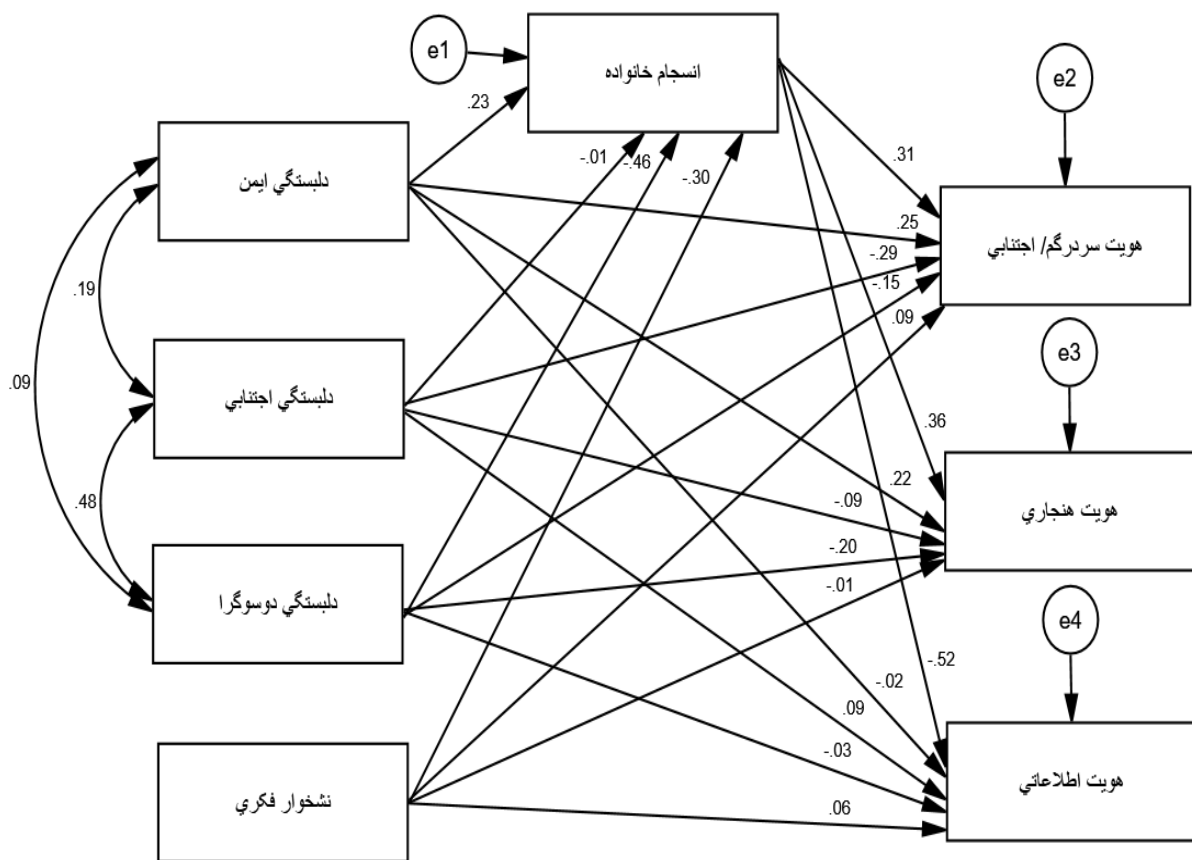
متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱. انسجام خانواده	۱									
۲. دلبستگی ایمن	۰/۲۱۸*	۱								
۳. دلبستگی اجتنابی	-۰/۲۶۵*	۰/۱۸۵*	۱							
۴. دلبستگی دوسوگرا	-۰/۵۵۳*	۰/۰۹۰	۰/۴۷۷*	۱						
۵. بروز دادن	-۰/۴۰۱*	-۰/۱۳۶**	۰/۲۳۳*	۰/۳۰۱*	۱					
۶. در فکر فرو رفتن	-۰/۴۶۸*	-۰/۱۰۹	۰/۲۷۸*	۰/۴۸۳*	۰/۶۴۳*	۱				
۷. افسردگی	-۰/۵۳۴*	-۰/۱۷۷*	۰/۲۸۲*	۰/۵۲۸*	۰/۶۹۱*	۰/۷۹۱*	۱			
۸. تعهد	۰/۵۳۲*	۰/۱۵۰*	-۰/۳۶۶*	-۰/۵۴۱*	-۰/۳۴۸*	-۰/۴۵۸*	-۰/۵۲۵*	۱		
۹. هویت اطلاعاتی	۰/۵۰۸*	۰/۲۴۵*	-۰/۳۸۱*	-۰/۴۱۳*	-۰/۱۴۸*	-۰/۲۸۴*	-۰/۳۲۸*	۰/۵۰۹*	۱	
۱۰. هویت هنجاری	۰/۵۶۴*	۰/۲۶۴*	-۰/۲۴۵*	-۰/۴۳۵*	-۰/۲۱۶*	-۰/۳۱۵*	-۰/۴۱۱*	۰/۶۱۳*	۰/۵۳۴*	۱
۱۱. هویت سردرگم	-۰/۵۸۷*	-۰/۱۳۲*	۰/۲۳۲*	۰/۳۴۶*	۰/۳۰۷*	۰/۳۷۶*	۰/۳۳۱*	-۰/۳۲۰*	-۰/۳۸۶*	-۰/۲۷۴*

*P<۰/۰۵ **P<۰/۰۱

در این پژوهش برای ارزیابی مدل تحلیل عامل تأییدی از مشخصه‌های AGFI, GFI, IFI, NFI, RMSEA, CMIN/DF و CFI استفاده شده است. شاخص CMIN/DF فاقد یک معیار ثابت برای یک مدل قابل قبول است، اما مقدار کوچک CMIN/DF دلالت بر برازش بهتر مدل دارد و مقادیر کمتر از ۳ مطلوب ارزیابی می‌شود. توصیه شده است از جذر برآورد واریانس خطای تقریب که به‌عنوان اندازه تفاوت برای هر درجه آزادی ارائه کرده است استفاده شود. شاخص RMSEA برای مدل‌های خوب برابر با ۰/۰۸ یا کمتر است. مدل‌هایی که RMSEA آنها ۰/۱۰ یا بیشتر باشد برازش ضعیفی دارند. بر پایه قرارداد، مقدار AGFI, GFI, IFI, NFI و CFI باید برابر یا بزرگتر از ۰/۹۰ باشد تا مدل پذیرفته شود. شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری با توجه به دامنه مطلوب این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که مدل مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند، به عبارت دیگر برازش داده‌ها به مدل برقرار است و شاخص‌های برازش دلالت بر مطلوبیت مدل معادله ساختاری دارند.

جدول ۳- شاخص‌های برازش مدل نهایی پژوهش

شاخص‌های برازش	مدل نهایی	مقدار قابل قبول
χ^2/df	۲/۰۵۸	<۳
RMSEA	۰/۰۶۱	<۰/۰۸
NFI	۰/۹۰	> ۰/۹
IFI	۰/۹۴	> ۰/۹
CFI	۰/۹۴	> ۰/۹
GFI	۰/۹۲	> ۰/۹
AGFI	۰/۹۱	> ۰/۹

شکل ۱- مدل مسیر پژوهش

یافته‌های جدول ۴ نشان می‌دهد سبک دلبستگی ایمن به‌صورت مستقیم بر سبک‌های هویت هنجاری و هویت اطلاعاتی اثر معنی‌داری دارد. همچنین تأثیر مستقیم سبک دلبستگی اجتنابی بر سبک هویت اطلاعاتی و تأثیر مستقیم سبک دلبستگی دوسوگرا بر سبک‌های هویتی هنجاری و اطلاعاتی معنی‌دار است. تأثیر مستقیم نشخوار فکری بر سبک‌های هویت، معنی‌دار نبوده است. همچنین یافته‌های حاصل از خودگردان‌سازی نشان داد اثر میانجی انسجام خانواده در رابطه بین سبک‌های دلبستگی ایمن و دوسوگرا و نشخوار فکری با سبک‌های هویت، معنی‌دار بوده است ولی اثر میانجی انسجام خانواده در رابطه بین سبک دلبستگی اجتنابی با سبک‌های هویت، معنی‌دار نبود.

جدول ۴- برآورد اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای مستقل و میانجی بر سبک‌های هویت

متغیر مستقل	متغیر میانجی	متغیر وابسته	برآورد			
			اثر مستقیم		اثر غیرمستقیم	
			مقدار	P	مقدار	P
دلبستگی ایمن	-	هویت سردرگم / اجتنابی	-۰/۰۱۸	۰/۷۳۷	-	-
		هویت هنجاری	۰/۲۲۰	۰/۰۰۱	-	-
		هویت اطلاعاتی	۰/۲۵۴	۰/۰۰۱	-	-
	انسجام خانواده	هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۱۱۹	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	۰/۰۸۳	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	۰/۰۷۲	۰/۰۰۱
دلبستگی اجتنابی	-	هویت سردرگم / اجتنابی	۰/۰۹۵	۰/۱۰۹	-	-
		هویت هنجاری	-۰/۰۹۳	۰/۰۹۲	-	-
		هویت اطلاعاتی	-۰/۲۹۴	۰/۰۰۱	-	-
	انسجام خانواده	هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	۰/۰۰۶	۰/۷۷۵
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۰۰۴	۰/۷۸۷
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۰۰۴	۰/۷۸۷
دلبستگی دوسوگرا	-	هویت سردرگم / اجتنابی	-۰/۰۲۹	۰/۷۲۲	-	-
		هویت هنجاری	-۰/۲۰۱	۰/۰۰۲	-	-
		هویت اطلاعاتی	۰/۱۵۳	۰/۰۲۹	-	-
	انسجام خانواده	هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	۰/۲۳۷	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۱۶۶	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۱۴۴	۰/۰۰۱
نشخوار فکری	-	هویت سردرگم / اجتنابی	۰/۰۶۵	۰/۳۵۵	-	-
		هویت هنجاری	-۰/۰۱۱	۰/۸۸۵	-	-
		هویت اطلاعاتی	۰/۰۸۶	۰/۱۳۶	-	-
	انسجام خانواده	هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	۰/۱۵۶	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۱۰۹	۰/۰۰۱
		هویت سردرگم / اجتنابی	-	-	-۰/۰۹۵	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی سبک‌های هویت نوجوانان بر اساس نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی نقش میانجی انسجام خانواده بود. نتایج نشان داد متغیرهای سبک‌های دلبستگی و نشخوار فکری بر انسجام خانواده و سبک‌های هویت اثر مستقیم و معنی‌داری دارند. انسجام خانواده بر سبک‌های هویت اثر مستقیم، مثبت و معنی‌داری داشت. همچنین نتایج نشان داد سبک‌های دلبستگی

و نشخوار فکری با میانجی‌گری انسجام خانواده بر سبک‌های هویت اثر غیرمستقیم و معنی‌داری داشتند. همچنین نشخوار فکری از طریق انسجام خانواده بر سبک‌های هویت نوجوانان مؤثر است. به عبارتی می‌توان گفت وجود انسجام خانواده در کنار نشخوار فکری می‌تواند به نحو مؤثری بر سبک‌های هویت نوجوان مؤثر واقع شود. بنابراین این فرضیه پژوهش مبنی بر رابطه نشخوار فکری بر سبک‌های هویت با میانجی‌گری انسجام خانواده مورد تأیید قرار گرفت. مطالعه‌ای که عیناً با این یافته پژوهش پیردازد یافت نشد اما می‌توان گفت این یافته با پژوهش‌های نزدیک قبلی همچون نعمتی و همکاران (۱۴۰۱)، بهزادی و سروقد (۱۳۹۴)، مارین و شکرلی (۲۰۱۹) همسو بود. نشخوار فکری تمرکز اجبارگونه توجه یک فرد، بر علایم و علل یک پریشانی و توجه به دلایل آن و نتایجش، به جای تمرکز بر راه‌های حل آن می‌باشد. این سبک شناختی بیمارگونه مشابه نگرانی است، با این تفاوت که نشخوار فکری بر احساسات بد و تجارب گذشته تمرکز دارد، در حالی که توجه نگرانی بر امکان بالقوه وقوع حوادث ناگوار در آینده است. گرچه افراد اغلب برای درک احساسات و مشکلات منفی خود نشخوار فکری می‌کنند، اما نشخوار فکری نه تنها احساسات یا مشکلات را مشخص نمی‌کند، بلکه در انسجام خانواده اثرات مضری را ایجاد می‌کند. افراد هنگام تجربه کسب هویت، سردرگم می‌شوند، در خود غرق می‌شوند، از خانواده و دیگران خود را جدا می‌کنند و به نوعی به مشکلات به‌عنوان علت ناراحتی فکر می‌کنند، بدون آنکه برای حل بحران‌شان کاری انجام دهند. لذا نشخوار فکری حل بحران و مشکل بی‌نتیجه و بی‌اثر را ترغیب می‌کند و موجب می‌شود که مشکلات برای نوجوان غیرقابل حل و گیج‌کننده ارزیابی شوند و فرد به این نتیجه برسد که توانایی کسب هویت را ندارد. همچنین نشخوار فکری احساسات منفی مرتبط با هویت‌یابی را به درازا می‌کشد که همین امر موجب سردرگمی نوجوان در کسب هویت می‌شود (Marin, & Shkreli, 2019).

در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت که نوجوانان به دلیل اینکه از لحاظ روانشناختی هنوز تکامل نیافته‌اند، ممکن است در مواجهه با رخدادهای استرس‌زای زندگی مانند مسأله هویت‌یابی، از هیجان‌های منفی اضطراب و افسردگی بیشتر رنج ببرند (Wang et al., 2018). که این هیجان‌های منفی باعث می‌شود آن‌ها شرایط نامطلوبی داشته باشند و ارزیابی‌شان از سایر رخدادهای زندگی نیز منفی باشد. در این راستا مطالعه بیلدیز^۱ (۲۰۲۰) نشان می‌دهند که حمایت اجتماعی (به‌ویژه از خانواده و نزدیکان) می‌تواند به‌عنوان یک عامل محافظتی عمل کند و رابطه بین رویدادهای استرس‌زا و مشکلات روانی از جمله گرایش به خودآسیب‌رسانی یا خودکشی را تضعیف کند.

نتایج همچنین نشان داد سبک‌های دلبستگی بر سبک‌های هویت نوجوانان اثر غیر مستقیم داشته و متغیر انسجام خانواده نقش میانجی داشت. به این صورت که افراد دارای سبک‌های دلبستگی آسیب‌زا، هویت مطلوبی نداشتند و در خانواده‌هایی بودند که منسجم نبودند. بنابراین این فرضیه پژوهش مبنی بر اثر غیرمستقیم سبک‌های دلبستگی بر سبک‌های هویت با میانجی‌گری انسجام خانواده مورد تأیید قرار گرفت. مطالعه‌ای که عیناً با این یافته پژوهش پیردازد یافت نشد اما می‌توان گفت این یافته با پژوهش‌های نزدیک قبلی نعمتی و همکاران (۱۴۰۱)، باقری و همکاران (۱۳۸۸)، موناسیس و همکاران (۲۰۱۷)، ویگدرسون (۲۰۱۷) همسو بود.

تجربه‌های مربوط به پیوند عاطفی مادر- کودک مطابق با نظر بالبی (۱۹۶۹) درون‌سازی می‌شود و به همه روابط بین شخصی کودک گسترش می‌یابد و در مراحل مختلف زندگی نسبتاً پایدار خواهد ماند (علیزاده و همکاران، ۱۳۹۱). در واقع الگوهای درونی به‌عنوان هم‌ارزهای درونی ویژگی‌های والدین، بازخوردها و چشم‌داشت‌های فرد را از خود و دیگران سازمان می‌دهد. مدل‌های درونی مثبت که از

^۱ Yıl dız

ویژگی‌های دلبستگی ایمن است با تقویت فرایندهای مثبت و ارزیابی‌های مناسب از خود و دیگران باعث ارتقای بهینه خود می‌شود این در حالی است که الگوی درونی منفی از خود و دیگران که از ویژگی‌های سبک‌های دلبستگی ناایمن است موجب ارزش‌گذاری‌ها و ارزیابی‌های منفی از خود و دیگران می‌شود که این عاملی است که موجب عدم رشد بهینه خود و عدم ارتباط مناسب با سایر افراد می‌شود (Monacis et al., 2017).

به‌صورت کلی می‌توان بیان نمود که میزان عملکرد خانواده عاملی است که با نوع بروز سبک‌های دلبستگی مرتبط است و این در حالی است که مطابق با مباحث قبلی، خانواده و نوع سبک‌های دلبستگی نیز عاملی است که با هویت در افراد رابطه دارد. از سویی روابط نزدیک در خانواده با رشد بازنمایی‌های که نوجوانان را قادر می‌سازد تا به خودش در کشف جهان پیرامون اعتماد نماید، مرتبط سازد و شرایط مناسبی را برای نوجوان فراهم می‌سازد تا راه‌های متفاوتی را برای ارتباط با جهان جستجو نماید و در نتیجه به یک احساس قوی از خود برسد و این امر به وجود نخواهد آمد مگر در خانواده‌هایی که دارای قوانین دموکراتیک، فضای باز عاطفی، ساختار نقش مناسب و به‌عبارتی دارای انسجام خوبی باشند. بنابراین نوجوانان دارای خانواده‌های منسجم که سبک‌های دلبستگی مطلوبی دارند می‌توانند دروه هویت مطلوب و مؤثرتری را پشت سر بگذارند.

نخستین محدودیت این مطالعه مربوط به قلمرو مکانی و زمانی مطالعه است. به این معنی که این مطالعه بر روی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر یزد در سال ۱۴۰۲ انجام شد و در صورت تعمیم‌دهی باید جوانب احتیاط رعایت شود. برای حصول نتیجه جامع‌تر، تفاوت در سطح سواد خانواده‌ها، شغل والدین، مسائل اقتصادی و مسائل بین فرهنگی درون شهری و عدم توانایی کنترل آن‌ها، از عوامل اثرگذار در نتایج پژوهش و نوعی محدودیت به حساب می‌آید. محدودیت دیگر این مطالعه اجرای غیرحضوری پرسشنامه‌ها بوده که در محیط پرس‌لاین اجرا شد و خصوصیات هیجانی و عاطفی نوجوان در زمان پر کردن پرسشنامه مشاهده نشد. پیشنهاد می‌گردد پژوهشی که نقش و آگاهی خانواده‌ها را در شکل‌گیری هویت نوجوان مشخص کند، نیز انجام گردد. از سویی پیشنهاد می‌شود مدل پژوهش به‌صورت دقیق در قالب یک مداخله طراحی و تدوین شود و در اختیار متخصصان حوزه‌های مربوطه قرار گیرد تا از این طریق در جهت کاهش نشخوار فکری و سبک‌های دلبستگی آسیب‌زا و ارتقای هویت مثبت و انسجام خانواده مداخلات روانشناختی صورت گیرد. برگزاری کارگاه‌های آموزشی و همچنین سخنرانی در خصوص ارتباط بین متغیرها و سنجش نحوه اثرگذاری آن‌ها بر شکل‌گیری هویت نوجوانان می‌تواند محور دیگری از پژوهش‌های کاربردی در این حیطه باشد.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از همکاری تمامی نوجوانان و شرکت‌کنندگانی که در اجرای پژوهش حاضر همکاری داشتند، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

منابع

- ابویی، آزاده؛ توکلی، محمد؛ و نشان، محمدصلح. (۱۴۰۲). کفایت و پذیرش اجتماعی والدین تا چه اندازه تغییرات بلوغ و مهارت‌های اجتماعی نوجوانان را تبیین می‌کنند؟ مطالعه‌ای در شهر یزد. *تداوم و تغییر اجتماعی*، ۱۲(۱)، ۱۶۷-۱۸۲.
<https://doi.org/10.22034/jscc.2022.18718.1037>
- باقری، خدیجه؛ بهرامی، هادی؛ و جلالی، محمدرضا. (۱۳۸۸). رابطه‌ی بین سبک‌های دلبستگی با نوع هویت در زندانیان ۳۰-۱۵ ساله. *روان‌شناسی کاربردی*، ۳(۳)، ۸۵-۹۹.
https://apsy.sbu.ac.ir/article_94956.html
- بهزادی، بهناز؛ و سروقد، سیروس. (۱۳۹۴). رابطه انسجام و انعطاف‌پذیری خانواده و سبک‌های هویت با نقش واسطه‌گری حالت فراشناختی در دانش‌آموزان دختر. *پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۰(۳۸)، ۷۴-۴۹.
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4080.html
- بیگم موسوی، زهره؛ نعلبندیان ابهر، مریم؛ ایوبلو، زهرا؛ و یوسفیان، فاطمه. (۱۴۰۰). نقش سبک‌های دلبستگی، انسجام خانواده و تبعیض جنسیتی ادراک شده در پیش‌بینی سخت‌رویی روان‌شناختی در زنان دارای ازدواج با فاصله سنی معکوس. *رویش روان‌شناسی*، ۱۰(۱)، ۱۴۴-۱۳۳.
<http://frooyesh.ir/article-1-2459-fa.html>
- سامانی، سیامک؛ و رضویه، اصغر. (۱۳۸۶). رابطه همبستگی خانوادگی و استقلال عاطفی با مشکلات عاطفی. *پژوهش در سلامت روانشناختی*، ۱۱(۱)، ۳۷-۳۰.
<https://sid.ir/paper/133980/fa>
- صابری، فاطمه؛ و طالبیان شریف، جعفر. (۱۴۰۰). رابطه نشخوار فکری و انسجام خانواده با خویشتن‌پذیری در زنان متقاضی جراحی زیبایی. [مقاله ارائه شده]. *چهارمین همایش بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی*.
<https://civilica.com/doc/1450282>
- عطاری، یوسفعلی؛ عباسی سرچشمه، ابوالفضل؛ و مهرابی زاده هنرمند، مهناز. (۱۳۸۵). بررسی روابط ساده و چندگانه نگرش مذهبی، خوشبینی و سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی در دانشجویان مرد متاهل دانشگاه شهید چمران اهواز. *علوم تربیتی و روانشناسی*، ۱۳(۱)، ۹۳-۱۱۰.
<https://sid.ir/paper/8848/fa>
- غضنفری، احمد. (۱۳۸۶). اعتباریابی و هنجاریابی پرسشنامه سبک هویت. *مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی*، ۱۵(۱)، ۲۵-۲۰.
<https://doi.org/10.22067/fe.v5i1.1824>
- غلامی، سمیه؛ و عباس‌زادگان، نرگس. (۱۳۹۹). چالش‌های زندگی اجتماعی نوجوانان با هویت اجتماعی خود به‌عنوان عضوی از کمیته امداد. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۱۰(۴۰)، ۹۶-۷۵.
<https://doi.org/10.22034/spr.2021.127715>
- نعمتی، فاطمه؛ بلند، حسن؛ و صبادی، علی. (۱۴۰۱). بررسی نقش واسطه‌ای بحران هویت و انسجام خانواده در تعیین رابطه مشارکت در شبکه‌های اجتماعی با نگرانی از تصویب بدنی در میان دانش‌آموزان. *پژوهش‌های مشاوره*، ۲۱(۸۱)، ۲۸۰-۲۵۶.
<http://dx.doi.org/10.18502/qjcr.v21i81.9499>

هاشمی، سیده شادی؛ ابویی، آزاده؛ و سعید منش، محسن. (۱۴۰۱). مدل معادله ساختاری روابط بین خودآگاهی هیجانی نوجوانان و استرس والدگری، سبک فرزندپروری و خودانتقادی والدین. پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۷(۶۷)، ۲۶۹-۲۷۶.

<https://doi.org/10.22034/jmpr.2022.15305>

Abooei, A., Tavakoli, M., & Neshan, M. S. (2023). How parents' social adequacy and acceptance explains changes in adolescent social maturity and skills? A study in Yazd, Iran. *Journal of Social Continuity and Change (JSCC)*, 2(1), 167-182. [In Persian]. <https://doi.org/10.22034/jssc.2022.18718.1037>

Arrazola, A., & Merkies, K. (2020). Effect of human attachment style on horse behaviour and physiology during equine-assisted activities—A pilot study. *Animals*, 10(7), 1156. <https://doi.org/10.3390/ani10071156>

Atari, Y. A., Abbasi Sarcheshmeh, A. A., & Mehrabizadeh Honarmand, M. (2006). Examining simple and multiple relationships of religious attitude, optimism and attachment styles with marital satisfaction in male married students at Shahid Chamran University. *Journal of Education and Psychology*, 13(1), 93-110. [In Persian]. <https://sid.ir/paper/8848/en>

Bagheri, Kh., Bahrami, H., & Jalali, M. R. (2009). The relationship between attachment styles with the type of identity in 15-30 year old prisoners. *Applied Psychology*, 3(3), 85-99. [In Persian]. https://apsy.sbu.ac.ir/article_94956.html

Behzadi, B., & Sarvghad, S. (2015). Relationship between family coherence and flexibility and identity style by mediating role of metacognitive state in female students. *Journal of Modern Psychological Researches*, 10(38), 49-74. [In Persian]. https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4080.html

Beigom Mosavi, Z., Nalbandian Abhar, M., Ayoublo, Z., & Yousefian, F. (2021). The role of attachment styles, family cohesion and perceived gender discrimination in predicting psychological hardness in women with reverse age of marriage. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 10(1), 133-144. [In Persian]. <http://frooyesh.ir/article-1-2459-fa.html>

Berzonsky, M. D. (1989). Identity style: Conceptualization and measurement. *Journal of Adolescent Research*, 4(3), 267-281. <https://doi.org/10.1177/074355488943002>

Berzonsky, M. D., & Kuk, L. (2022). Identity styles and college adaptation: The mediational roles of commitment, self-agency and self-regulation. *Identity*, 22(4), 310-325. <https://doi.org/10.1080/15283488.2021.1979552>

Bortz, P., Berrigan, M., VanBergen, A., & Gavazzi, S. M. (2019). Family systems thinking as a guide for theory integration: Conceptual overlaps of differentiation, attachment, parenting style, and identity development in families with adolescents. *Journal of Family Theory & Review*, 11(4), 544-560. <https://doi.org/10.1111/jftr.12354>

Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss, Vol. 1: Attachment*. Basic Books.

- Bowlby, J. (1979). *The making and breaking of affectional bonds*. Tavistock.
- Camia, C., Motiani, S., & Waters, T. E. (2022). On the way to adult identity: An evaluation of identity status and narrative identity models of development. *Journal of Research in Personality*, 101, 104304. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2022.104304>
- Daniels, A. D., & Bryan, J. (2021). Resilience despite complex trauma: Family environment and family cohesion as protective factors. *The Family Journal*, 29(3), 336-345. <https://doi.org/10.1177/10664807211000719>
- Dondanville, A. A., Bordewyk, A., & Pössel, P. (2022). Role of rumination in the association between discrimination and adolescents' mental and physical health. *Journal of Child and Family Studies*, 31(12), 3302-3313. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02401-2>
- Fosco, G. M., & Lydon-Staley, D. M. (2020). Implications of family cohesion and conflict for adolescent mood and well-being: Examining within-and between-family processes on a daily timescale. *Family Process*, 59(4), 1672-1689. <https://doi.org/10.1111/famp.12515>
- Ghazanfari, A. (2007). A study of the reliability and validity of Identity Style Questionnaire (ISI-6G). *Foundations of Education*, 5(1), 25-44. [In Persian]. <https://doi.org/10.22067/fe.v5i1.1824>
- Gholami, S., & Abbaszadegan, N. (2020). Challenges of adolescents' social life with their social identity as a member of Imam Khomeini Relief Committee. *Social Psychology Research*, 10(40), 75-96. [In Persian]. <https://doi.org/10.22034/spr.2021.127715>
- Gu, H., Ma, P., & Xia, T. (2020). Childhood emotional abuse and adolescent nonsuicidal self-injury: The mediating role of identity confusion and moderating role of rumination. *Child Abuse & Neglect*, 106, 104474. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104474>
- Hashemi, S. S., Abooei, A., & Saeidmanesh, M. (2022). Structural equation model of relationships between adolescents' emotional self-awareness and parenting stress, parenting style and parents' self-criticism. *Journal of Modern Psychological Researches*, 17(67), 269-276. [In Persian]. <https://doi.org/10.22034/jmpr.2022.15305>
- Jia, F., & Krettenauer, T. (2017). Recognizing moral identity as a cultural construct. *Frontiers in Psychology*, 8, 412. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00412>
- Marcia, J. E. (1966). Development and validation of ego-identity status. *Journal of Personality and Social Psychology*, 3(5), 551-558. <https://doi.org/10.1037/h0023281>
- Marin, K. A., & Shkreli, A. (2019). An examination of trauma narratives: Narrative rumination, self-reflection, and identity in young adulthood. *Journal of Adolescence*, 76, 139-151. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2019.08.007>

- Monacis, L., de Palo, V., Griffiths, M. D., & Sinatra, M. (2017). Exploring individual differences in online addictions: The role of identity and attachment. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 15, 853–868. <https://doi.org/10.1007/s11469-017-9768-5>
- Mueller, R. O. (1996). *Basic principles of structural equation modeling*. Springer.
- Nemati, F., Boland, H., & Sayadi, A. (2022). Investigating the mediating role of identity crisis and family cohesion in determining the relationship between social networks participation with body image issues among students. *Journal of Counseling Research*, 21(81), 256-280. [In Persian]. <http://dx.doi.org/10.18502/qjcr.v21i81.9499>
- Nolen-Hoeksema, S., & Morrow, J. (1991). A prospective study of depression and posttraumatic stress symptoms after a natural disaster: The 1989 Loma Prieta earthquake. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(1), 115–121. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.1.115>
- Olson, D. H., Portner, J., & Lavee, Y. (1985). *"Faces III": Family adaptability & cohesion evaluation scales, family social science*. University of Minnesota.
- Rawatlal, N., Kliever, W., & Pillay, B. J. (2015). Adolescent attachment, family functioning and depressive symptoms. *South African Journal of Psychiatry*, 21(3), 80–85. <https://doi.org/10.7196/SAJP.8252>
- Rubin, Z. (1970). Measurement of romantic love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 16(2), 265–273. <https://doi.org/10.1037/h0029841>
- Saberi, F., & Talebian Sharif, J. (2021). *The relationship between rumination and family cohesion with self-acceptance in women applying for cosmetic surgery* [Conference Presentation]. Fourth International Conference on Psychology, Educational Sciences and Social Studies, Iran. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/1450282>
- Samani, S., & Razavieh, A. (2007). The relationship between family cohesion and emotional autonomy on emotional problems. *Research in Psychological Health*, 1(1), 30-37. [In Persian]. <https://sid.ir/paper/133980/fa>
- Sebre, S. B., & Miltuze, A. (2021). Digital media as a medium for adolescent identity development. *Technology, Knowledge and Learning*, 1–15. <https://doi.org/10.1007/s10758-021-09499-1>
- Seyed Mousavi, F., Talebzadeh Shoushtari, M., & Safarzadeh, S. (2024). Attachment-based therapy on emotional autonomy, emotion regulation and rumination in adolescents with depression symptoms. *Caspian Journal of Health Research*, 9(2), 115–124. <https://doi.org/10.32598/CJHR.9.2.1082.1>
- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5), 971–980. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.5.971>

- Simpson, J. A., & Rholes, W. S. (2017). Adult attachment, stress, and romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 19–24. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.006>
- Sugimura, K. (2020). Adolescent identity development in Japan. *Child Development Perspectives*, 14(2), 71–77. <https://doi.org/10.1111/cdep.12359>
- Walsh, G., & Zadurian, N. (2022). Exploring the links between parental attachment style, child temperament and parent-child relationship quality during adolescence. *Journal of Child and Family Studies*, 32, 2721–2736. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02447-2>
- Wang, S., Jing, H., Chen, L., & Li, Y. (2020). The influence of negative life events on suicidal ideation in college students: The role of rumination. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(8), 2646. <https://doi.org/10.3390/ijerph17082646>
- Yıldız, M. (2020). Stressful life events and adolescent suicidality: An investigation of the mediating mechanisms. *Journal of Adolescence*, 82, 32–40. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2020.05.006>